

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SELMECZ-BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS-, A F. M. K. E. SELMECZBÁNYAI VÁLASZTMÁNYA- ÉS A MAGYAR TURISTA-EGYESÜLET SZITNYA-OSZTALYÁNAK HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Hirdetések megállapodás szerint számítatnak.
Nyiltér díja soronként 20 fillér.

Felolós szerkesztő és lapfőlapjónos:

KUTI ISTVÁN.

Az expediciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelt

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők

Megjelen minden vasárnap.

Egyensúly és deficit.

Előző közleményünk a városi erdőgazdaság főbb mozzanatait tárgyalta. Ezuttal a városi mezőgazdaság ismertetésével foglalkozunk.

Utóbbit amazzal szembe állítva, általán az a nemzetgazdasági elvet kell hangsúlyoztatnunk, hogy a jó és időszerű erdőgazdaság, a hasonlóan jó és hasonlóan korszerű mezőgazdaság mellett üzemük intenzívitására való tekintetből néhány fokkal alacsonyabb jelentőségű s attól gyakran emberöltőre terjedőleg elmarad.

Viszont az is kétségtelen, hogy a társadalmi, közgazdasági, u. m. ipari s kereskedelmi viszonyok fejlődése az erdőgazdaságot igen magas nívóra emelheti, ilyenek a nagy városok közelében levő erdők — mely utóbbiak természetesen sokkal nagyobb jelentőséggel bírnak mint a vidéki mezőgazdaság.

Eltekintve mindettől senki sem tagadhatja, hogy a városi erdőgazdaság mint a városi háztartás egyik legfontosabb tényezője, nemcsak általán nagy kiterjedésénél fogva, de azért is, mert nincs módunk a mezőgazdaság intenzívebb üzemeltetésére,

az adott viszonyok között vagyis a háztartásra vonatkozólag nagyobb fontosságú mint a mezőgazdaság. Egyszerűen azért, mert míg az erdő nagyobb befektetés s nagyobb munkaerő alkalmazása nélkül tetemes jövedelmet hoz, addig a mezőgazdaság a föfelvétel vagyis a bőtermő és tápláló föld hiányában csak úgy jövedelmez ha azt a munka és tőke segítségével az őt megillető magaslatra emeljük.

Az a kérdés most: hogy elérkezett-e annak ideje s megvannak-e a városnak az okvetlenül szükséges eszközei, hogy erre a haszon kilátásával vállalkozzunk?

Volt egy idő, a midőn az itteni mezőgazdaság sokkal magasabb fokon állott mint ma. Azok, kik a 1840—50 éves közállapotokra visszaemlékeznek, jól tudják ugyanis, hogy a város területén létező, ma pangásnak indult nagyobb gazdaságok, vagyis az u. n. majorságok, virágzó kis oázisok s élénk gazdasági élettel bíró polgári birtokok voltak, akár a mag- akár a fűgazdaság, akár pedig az állattenyésztés szempontjából.

S miért? Mert azok akkoron nemcsak a nagyobb áldás mellett sikeres bányamive-

léssel, de kereskedéssel is nevezetesen bor, méz, gyapju, bőr, viasz, marha, gabona stb. kereskedéssel foglalkozó u. n. erdő- s körházpolgárok (Wald und Ringhausbürger) birtokát képezték, kik eléggé erősek voltak arra, hogy mezőgazdaságukat a kellő munka- és pénzerő segítségével belterjessé tehessek s a silány talaj dacára is nagyobb polgári haszonra szert tehessek.

Igaz ugyan, hogy ezen kedvező helyzetnek megteremtéséhez az akkori mezőgazdasági viszonyok s állapotok sajátos alakulása is még pedig igen nagyban hozzájárult. Hiszen akkoron a vasutak s egyéb nagyfontosságú közlekedési vívmányok, gőzmalmok, szeszgyárak s cukorgyárak valamint egyéb mezőgazdasági kereskedelmi s gyári vállalatok hiányában mintegy magára hagyottan arra volt utalva ez ősbányaváros, hogy a maga élelmeléséről népének ellátásáról, a lehetőségig maga gondoskodjék, ezért a maga gazdasági életét fejlessze, gazdasági függetlenségét lehetőleg a rendelkezésre álló földbirtok intenzív művelésével, állattenyésztés s kereskedés segítségével biztosítsa, ápolja s e végből minden talpalatnyi földjét használatosá tegye.

A „SELMECZBÁNYAI HIRADÓ” TÁRCAJA.

Falke János.

1849 január havának elején nagy izgatottság vett erőt a selmeci lakosokon.

Jón Görgei a magyar hadsereggel! — hangzott egy felül; jón a császári osztrák hadsereg! — hangzott más felül.

És ugy is volt.

Mind a két sereg Selmecbánya felé vonult.

A város tanácsa ugy szólván permanenciában volt és folyton gyűlésezett és tanácskozott a tenni valókról.

Voltak — és pedig sokan — kik a császáriakat, de voltak — még pedig többen, kik Görgeit és seregétohajították barátságosan, ünnepélyesen fogadni.

E közben néhány lelkes fiatal ember a mellett agítált a nép közt, hogy a császári hadsereg bevonulásának a városi lakosság ellentálljon.

E célból 1849. évi január 6-ik napjának esteli 5 órajára népgyűlést hívtak össze a Marschalko-Semberi terebe, a mikor egy fiatal magas növésű, sarjadzó bajszú akadémikus a császáriak ellen oly tüzzel beszélt magyar és tót nyelven, hogy leirhatatlan lelkesedés közben vára emelték őt és fáklyák fénye mellett valóságos dia-

dalutrá vitték a város utcáin keresztül. E fiatal ember Falke János volt.

A városi tanács ez alatt is folyton tanácskozott és nem mert határozott színt vallani.

Történt azután, hogy Görgeit és seregét, kik előbb érkeztek, nagy ünnepélyességgel fogadták. Görgeinek fáklyásmenetet és bányászfelvonulást rendeztek, oly annyira, hogy az ily nem várt fogadtatás fölötti meghatott Görgei személyesen elment a városházára és ott a fogadtatást a város tanácsának élő szóval is megköszönte.

Görgei ezután Léva felé vette útját és csak hátrvédeket hagyott maga után Hodrus mellett és Szelakna mellett; mert az osztrák sereg Nyitvárról két oszlopban, az egyik a Léva felőli úton, a másik a Garamvölgyi úton Hodruson át haladt városunk felé.

E közben volt a két ütközet, t. i. a hodrusvölgyi, hol Pusztelnik honvéd ezredes sebesült meg halálosan és elesett több honvéd és a hegybányai, hol szintén többen estek el.

E két ütközet híre gyorsan bejárta a várost. A rémület általános volt.

De nem azért ősi tradíciója e városnak, hogy minden körülményekkel megtud alkudni s ha a szükség kívánja kurucockol, ha másként kívánja

labancodik, hogy ily kritikus helyzetben ne tudjon magán segíteni.

Igy hát az történt, hogy a császári generális és annak hadserege is ép olyan pompával lett fogadva, mint Görgei és azok is teljesen megvoltak elégedve e város magatartásával.

Azonban egyetmást mégis feljegyeztek maguknak az illetni nevezetesebb magyar agitátorok viselt dolgai között. És így került Falke János neve az osztrákok fekete könyvébe.

Falkét, ha akkor elfogják, menten felakasztották volna, de ő Görgei seregével elhagyta a várost.

Későbbén még Grabbe orosz generális és serege is álvonult e városon, mely nagy félelmet állott ki; mert Grabbe a város porrá égésével fenyegetődzött és csak Goldbrunner Sándor tapintatos eljárásának volt köszönhető, hogy e fenyegetődzés teljesedésbe nem ment.

Ez időben történt az is, hogy egy haragos kozák a kezében tartott fekete kenyér darabját Goldbrunner Sándor fejéhez vágta, a ki azt felemelte, eltette emlékül és őrizte haláláig.

E kökeménységű kenyér darab most a városi muzeumban van kiállítva.

Bekövetkezett azután a gyászos, a sötét —

Ezen időben az u. n. Breitenberg (széles hegy) az Erdélyből, sőt Romániából idefelhajított s levágásra szánt sok szarvasmarhának híres tanyáján szolgált és akár a Glauzerkán, akár Roksnyárkán, Lintichen, Drienován, Vajtaván és más gazdasági területeken virágzó állattenyésztés folyt, mely bő s jutalmazó jövedelem forrásává lett és e példa a szomszédközségekre is hatott, melyek az állattenyésztést sokkal nagyobb mérvben, úgy a szarvasmarha mint a juh tartása által gyakoroltak mint ma. Sőt az utolsó Koháry a 18-ik század végén szent-Antalban virágzó tehenészetet (Schwajceráj) rendezte be, mely az uradalmat igen-igen sokáig a tejjgazdaság előnyében részesítette.

De a közigazdaság fejlődésének ezen irányzata azon bányamunkásokra is hatott, kik házuk mellett kisebb telkeket művelés alatt s ezeken legalább egy tehénkét s legalább 8—10 darab juhot tartottak, gyakran életfenntartásuk egyedüli alapja gyanánt. Pedig ezek száma nem volt megveendő, hiszen ilyen kis gazdaság majdnem minden egyes bányamunkás házában volt.

A közigazdasági élet azon általános s hirtelen átalakulása azonban, melyet a múlt század közepén elért óriási haladás előidézt, valamint azon hanyatlás, melynek az itteni polgárság gazdasági élete a bányászattal karöltve indult, első sorban azt eredményezte, hogy a jómódu bányapolgárok nem folytathatván a belterjesebb művelést, szépen berendezett birtokaikról rendre megváltak, s ezek majdnem kizárólag olyanok kezére kerültek, kik sem megfelelő beruházási tőkével nem rendelkeztek, sem a gazdasági értelmiség azon magaslatán nem állottak, mely két tényező nélkül a gazda a termékenyebb vidéken sem boldogulhat.

Ez időben a város mezőgazdasági birtoka kevés kivétellel haszonbér útján volt értékesítve, mely gazdasági rendszer 1870—1880. évek között még mindig eléggé jövedelmező volt, a mennyiben akkor minden

bérbe adott hold átlagosan 10—12 frt. tiszta jövedelmet hajtott,

De a fennebb érintett általános hanyatlás a haszonbéri vállalkozást is megbénította, úgy hogy a városi haszonbérletek időről-időre — vagyis hat évről hat évre kevesebbet jövedelmeztek, s hogy ma szó sem lehet versenyről nagyobb bérletekre. Hiszen egyre apad azok száma kik arra reflektálnának.

Igazolja ezt Vajtava, mint a legnagyobb városi birtok bérlete, mely 20 évvel ezelőtt legalább is 20 %-kkal nagyobb jövedelmet nyújtott mint ma. Sőt odáig jutottunk a haszonbérbe adással, hogy a jobb módú bérlők egyre visszavonulnak, példa erre Grescho János lemondása oly városi birtok haszonbéréről, mely a legjobbak közé tartozik, úgy közelség mint a föld minősége tekintetéből. S habár a kisebb parcellák haszonbérbe adása ma is pénzügyileg előnyös és conveniabilis, félreismerhetetlen azon nemzetgazdasági hátrány, hogy a kapitális hiánya a termő képességet teljesen megüli s így a haladást hosszú időre visszaveti.

Ép oly kétségtelen azonban az is, hogy ezen fordulat nem szolgált a városi háztartás előnyére, és hogy éppen ezen kedvezőtlen alakulás nagyrésztben annak a kényszerhelyzetnek az oka, hogy egyes birtoktesteit a város maga, vagyis házilag kezelte s illetőleg kezeli.

Ide járult a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló törvény életbeléptetése, mely nemcsak arra kötelezte a várost, hogy úgy a belvárosban, mint a külterekben faiskolákat rendezzen be, hogy a törvényhatósági közutak befásításáról gondoskodják, hanem a tenyésztő állatok tartásának súlyos terhet is rája rótt, mely a nagy beruházási kapitálison s ennek rizikóján kívül az állandó s nagy fenntartási költség fedezetét is igényli.

És ha figyelembe vesszük, hogy a köztisztaságról alkotott szabályrendelet vég-

rehajtása folytán a szemét kihordatása, az utak locsoltatása, a hó eltakarítatása, a tűzifa fuvaroztatása, a közutak fenntartása, valamint a tűzoltói intézmény működése s fejlődése, végül pedig a számos városi épület fenntartása, ezekhez a mindenféle anyag elszállítása stb. is a város kötelessége — nagyon természetes, hogy az el nem zárkóztatott — legalább egyelőre — egyes föld s mezőgazdasági birtokának házi kezelésbe való vétele elől, hiszen e nélkül az okvetlenül szükséges s nélkülözhetetlen lőtartás még nagyobb teherrel járna.

S mi és mennyi vétetett eddigelő házi kezelésbe? Eddigelő a belvárosban 92 hold 905 □-öl és pedig 39. h. szántóban, 2 hold 111 □-öl a faiskola céljaira — nem számítva a kültercei faiskolákat — 50 hold 223 □-öl rétből, 541 □-öl legelőben és 1 hold 110 □-öl terméketlenül. A Grescho-féle bérlet a f. évi november 1-től pedig megszüntvén az ennek tárgyát képező 28 hold 090 □-öllel (és pedig szántóban 15 hold 618 □-öl, rétből 12 hold, 1072 □-öllel) nagyobb lesz a házilag kezelt mezőgazdaság és pedig összesen 120 hold és 995 □-öltre fog kiterjedni. Leszámítva az erdőmester 13. h. földilletményét.

Mint a megannyi házi kezelés, úgy a 120 hold birtok házi kezelése is csak úgy leszen s lehet a város hasznára ha azok jövedelme nemcsak a föld forgalmi — vételi — értékének rendes kamatját fedezi és a művelés összes költségeit megtéríti, hanem azon felül minél nagyobb tiszta jövedelmet vagyis felesleget nyújt nyereségül.

Mindaz csak úgy érhető el, ha a művelés racionális elvek szerint megy végbe s úgy a föld természetének erejét, mint pedig a város pénzügyi helyzetét szigorú takarékossgal, kellő munka beosztással s az idő valamint a munkaerő teljes kihasználásával szemelőtt tartja.

Mire vonatkozott kiemelendő a tanács azon teljesen megokolt intézkedése, hogy

Világos és megindult a szabadságharcban résztvevők és az úgy nevezett „compromittáltak” kézzekerítése iránti nagy és ocsmány hajtóvadászat.

Falke Jánost is keresték.

Az ő város négy év előtt kiűtött tűz után megmaradt, félig elharmadt állapotú lombházából napszíre került most egy német nyelven a város tanácsához intézett átirat és az arra adott válasz Falke ügyében. Közlöm mindkettőt itt magyar fordításban.

„Liptó megye csász. kir. törvényszéki elnökétől. 102. Selmechánya szab. kir. bányaváros tanácsához, Vág melletti Szentmiklós, 1849. október 19-én. — Kötelességgel megkívánja, hogy mindazokat, a kik az utolsó forradalom idejében büntetendő érzelmeket (Gesinnungen) árultak el és más kihágásokban is vétkeseké lettek, megbüntessem. Ezek közé soroltatik a volt selmeci bányász akadémikus Falke János is, a ki nagyvisszaélést (Umfug) követelt volna ott el; de hogy ezen fiatal embert kellőleg meglehessen büntetni, hiányzanak a szükséges adatok. Hivatalosan megkeresem tehát a t. városi tanácsot, e tárgyban vizsgálatokat (Inquisitionen) fogantatolítani és azokat nekem megküldeni. Palugay Lajos törvényszéki elnök.”

Ezen átirat után ez van németül írva: „Zur Vornahme der angesuchten Inquisition werden die H. Aljos Makovinsky Senator und Ludwig Holesch, Oberfiscal, ausgesendet. Aus den Magistrats sitzung. Schemnitz den 26. Oct. 849. Alman.”

A vizsgálat megejtésére kiküldött egyik tanácsag ill magyarrá fordított németnyelvű jelentése pedig ez:

„Tisztelt városi elnökség!

Palugay Lajos a lipióti törvényszéki elnök Falke János volt bányakadémikus ügyében intézett requisitiojáról Makovinsky Senator csak f. é. január 15-én értesített engemet, a midőn mint helyettes főjegyző éppen nagy munkával tulhalmozva voltam.

De miután a kérdéses Falke, azonkívül, hogy Alman mostan felfüggesztett főjegyzőnél lakott (tehát már ezt is hinnél rótták fel neki, mert Alman tudvalevőleg mindvégig a magyarokkal tartott s tántoríthatatlanul hazafias érzelmű volt. Szerző.) és az ultra magyar ügyet (Ultra Magyarische Sache) — mint az általánosan tudva van — nagyon buzgó pártolta, terrorisztikus kiemelkedő közreműködését jelesül azzal dokumentálta, hogy az 1849 évi január 6-án a Marschalko-Zsemberi féle tánteremben estéli 5 órakor megtartott nép-

gyűlésen azokat az akadémiai demagógokat, a kik Czehentner Senator és én, a közgyűléshez írásban benyújtott oly értelmű indítványunk ellen, hogy a közelgő császári csapatokkal szemben a város ne védelmeztesse, gorbomba tenyegetésükben és személyes sértésekkel telt támadásaikban nem csak hogy támogatja, hanem ő maga is — mint tudva van — tőt nyelven a néphez igaztó és bujtogató beszédeket tartott, — tehát az „Umsturz-System” pártlemberének bizonyult; Szabadjon tehát részben azért, mivel Falke János ellen több bizonyítékot felhozni nem tudok, de másrésztben azért, mert mint utjonnan kinevezett csász. kir. járásbírósi adjunktusnak, mikor egy koronaügyész is működik, politikai vétségében vizsgálatokat megejtenem nem lehet — tisztelettel kérem, hogy a további vizsgálatnál a cs. kir. korona ügyészt megbizni, vagy ezen jelentésemet a megkereső lipióti törvényszéki elnök úrnak megküldeni méltóztassék. Selmechánya 1850 febr. 2. Holesch Lajos.

Eddig tart történelmünk.

Ennyit tudunk mi Falke Jánosról 1849-évből.

De ki hinné el, hogy ugyan ezen Falke János, mint előkelő osztrák diplomata, a közös külügyminiszterium egyik legfontosabb osztályá-

a szántók legfeljebb zab s takarmány termelésére használtassanak fel; és a kaszálás, aratás, behordás és cséplés munkálatai részben, vagyis a készpénz kiadás megta- karításával végeztessenek.

Hasonló a tanács azon terve is, hogy a tenyészállatok tartása s ellátása egyes jómódú gazdákra bízassék, mert kétség- telen, hogy a gazdaság ezen ága, már termé- szeténél fogva is, igen költséges s a tervezett mód az egyedüli, mely ezen költsé- geket apasztja.

Ha ezen újítás bevált s tartóssága bizo- sítottának lesz tekinthető, akkor természet- esen a mezőgazdaság házi kezelése is res- tringálható azon minimumra, mely a lófün- tartás szükségletét biztosítja.

S ekkor a művelés alatt tartott birtok felhagyott részében vagy bérbeadás, vagy eladás útján értékesíthető, mely utóbbi mód kétség kívül nemcsak nagy nemzetgazda- sági érdekek fejlesztésére, de a városi ház- tartásra is nagy előnnyel járna, különösen a köztelherviselés tekintetéből, mire ez idő szerint több jel arra vall, hogy ezen szem- pontok is rövidebb hosszabb idő alatt ér- vényesülnek.

Egyes egyedül a faiskola oly ága a városi gazdálkodásnak, melytől nemcsak nem szabadulhat, de arra mint kezdetleges állapotúra — míg a reprodukálás stádiumát eléri — igen-igen sok befektetést s így igen sok költséget is kell viselni.

Végül kiemeljük, hogy a lóirtás újabb szabályozása, mellyel a város tanácsa a legbehatóabban foglalkozik, szintén azzal kecségtet, hogy a város terhe megkönnyít- tetik.

Hogy pedig mit várhatunk mindezen berendezésektől pénzügyileg, vagyis a vá- rosi háztartás szempontjából — mindezek- ről a legközelebb számolunk be.

nak vezetője, valóságos belső titkos tanácsos és báró halt meg nem régen Bécsben — „párnák között”.

Pedig így van.

Richter Ede.

Nádasdy Mihály haláláról szóló gyászjelentés.
Az óvári levéltárban megtalálták a követ- kező nyomtatott érdekes gyászjelentést:

Tetszett a Mindenható Úr Istennek, elfelejt- hetetlen kedves Férjemet néhai Nagy Méltóságú Fogarassi Gróf Nádasdy Mihályt, Cs. Kir. Kama- rásit, s Valóságos belső Titkos Tanácsost, Magyar Országban Királyi Fő Ajtónálló Mestert, és Ne- mes Komárom Vármegye örökös Fő Ispányját a Halandóknak közönséges Pályájára juttatni; Neki ugyan véghetetlen kegyelmessége szerint e' folyó Hónap' 10-ik napján, reggel 6 órakor Budán, úgymint szokott Lakhelyém, súlyos bél-lankadás- beli 37 napig tartó betegkedése, és a 'végső Szentségek ajtatos felvétele után, Életének 80-dik Házasságának pedig 57-ik Esztendejében, az örök nyugalomnak boldog Országába lett csendes át-költözést engedvén; Nekem pedig a 'híven Szerető, s szeretett Férjtől, és igazán tisztelt Baráttól természetes elváláson, hét élő Gyer- mekeimnek, és 18 Onokáimnak jó s gondos Atlyok

Elmélkedések ez idej államvizsgákról és még egyebekről.

A selmeci bányászati akadémián az állam- vizsgák ez idén is október havában tartattak meg. Az osztály vizsgát sikerrel kiállott hallga- tók 2 évi gyakorlat után jelentkezhetnek az államvizsgára, mely a bányászat, vas- és fém- kohászat körébe eső elméleti és gyakorlati ismereteket öleli fel. Az idej vizsga-eredmény kiél- gítőnek mondható a mennyiben 26 jelentkező közül 23 nyert képesítést, és 3 lett csak ismét- lésre utasítva.

Feltűnést kellett, hogy az idej államvizs- gákhoz Szatmáry Béla pénzügyminiszteri taná- csos mint kiküldött mellé, Farbaky István volt orsz. képviselő hasonló minőségben lett attas- cheirozva a pénzügyminiszterium részéről. Annál feltűnőbb volt e kiküldetés, mert Farbaky nem tartozik a pénzügyminiszterium kötelékébe s mint- hogy az államvizsgánál csak egy tanács működött, voltaképen szerepköre sem volt.

A min a tudósok és farizeusok hiába tör- ték a fejüket, azt kisütötték a mindent sejtő és szimatoló kortesek: keresd — a mandátumot. A költő e gyermeked kedélyű kortesekre gond- dolt midőn e szép verset írta „Und was der Verstand des Verstandigen nicht sieht, das übel in Einfalt ein kindlich Gemüth”.

Mert Farbaky, ellenjelöltje által mód fölött szorongatva, e szorultságában a pénzügyi- miniszteriumot hívta segítségül, hogy a kötelnek állni nem akaró akadémiai tanárokat választóinak megnyerje. Néhány nappal a választások előtt tudatta a pénzügyminiszterium az akadémiai tanácsossal Farbaky kiküldetését.

Nem a pénzügyminiszteriumon múlt, hogy ez utolsó mentési eszköz sem sikerült, az aka- démia derék tanári kara ezen „lágy nyomás” ellenére megővta alkotmányos jogának szabad gyakorlatát és csekély kivétellel Farbaky ellen szavazott.

Alárendelt jelentőségűnek tartom, hogy ily kiküldetés az államkincstárna, néhány száz koron- nyai hiába való kiadást ró, egy felsőbb tanin- tétet mérlegét ily aránylag kis összeg meg nem billenti, csupán incidentaliter jegyzem meg, hogy a kiküldetésekkel kapcsolatos napidíjak közül szigorubb rend és takarékság volna meghono- sitandó, mi által az állami hivatalnokok fizetés rendezésére — melynek t. lapja is meglez szó- szólója, — számba vehető tartalékalap nyeretnek 's ezzel az aequale divinis helyes elve némileg megközelíthető volna.

's Nagy Atlyok, elvesztésén velen együtt Keser- gőnek azon egy édes reménnyel tápláló Vigasz- talást hagyván, hogy fáradt Korom a 'fájdalmat sokára nem viselhetvén, csak hamar ismét vele a' Sírontól egygyesülve láthatom magamat.

Hűdeg Telemei az Istenben Boldogúlttnak csendes beszentelésök után Vas Vármegye' Ke- belében fekvő Léka nevezetű Merz Városba, a' Familia Kriptájába vitetnek, a' hol mind elta- karítások, mind a' többi szokott halotti Szer- tartások, és Szent Misék, úgy nem kölömben Budán a' Fő Plébánia Templomban Sz. Iván Hava 22-én fognak tartatni.

En pedig ezen, mind reám; mint Gyerme- keimre 's Onokáimra nézve gyászos történetet jelentvén, a' Megboldogúlttat kegyes Emlékeztébe, magamat és vélem együtt megszorodott Gyer- mekeimel, 's Onokáimmal ezenel ajánlván maradok:

Ezen érdemes Város Tanácsának

Budán Sz. Iván Hava 22-ik napján 1826-dik Esztendőben.

Kész Köteles

Gróf Colloredo Theresia

Gróf Nádasdy Özegeye.

Visszatérek kiindulási pontomra, a bányá- szati akadémiára.

Az akadémia, nem azért, de annak dacára, hogy a pénzügyminiszterium ressortjába tartozik hazánk, és a világ számára jeles szakembereket, sőt oly tudósokat képezeti, kik az akadémiának 's ezzel városunknak is fényt kölcsönöznek, ezen kiváló siker azonban főképpen a tanárok érdeme volt, kiket sem a szűk dotáció, sem a kellő esz- közök hiánya kötelességük teljesítésében meg nem lánfortított, azonban a phalanx a természet rendje szerint, ritkulni kezd, anélkül, hogy a póttartalékról kellő gondoskodás történnék, lega- lább ezt látszanak bizonyítani a meddön maradt pályázatok. Akadémiánk jó hírveve megkövetelné, hogy a szakirodalom és törvényhozás tüzetesen foglalkozzék az elodázhatatlan reform miként- jével 's minthogy jelenlegi képviselőnk nemes ambícióval ezen ügynek dűlőre vitelét vette fel program pontjainak legsürgősebbjei közé, erős a hitem, hogy akadémiánk régi fényében fog ismét tündökölni.

... 1.

Köszönet a tanügy barátainak.

Nemesebb célú és jobban kamatozó lőkét a társadalom egyeséi mire sem adhatnak inkább, mint oly egyesületek istápolására, mely a tanügy szegény sorsu egyéneinek felségelyezését, a tan- ügy fejlesztését és ez által a haza leendő pol- gárai boldogulását célzó eszmék megvalósítását lüzte ki feladatául.

Hontvármegye egy év előtt megalakult ált. tanítóegyesülete leküzdötte a kezdet nehézségeit s a folyó év szeptember havában Selmecebányán megtartott első közgyűlése alkalmával nemcsak azt mutatta meg, hogy életképességgel bír és sorakozni kíván más megyék ily tanítóegyesületei mellé, de egyuttal jelét adta azon elhatározásá- nak is, hogy e megye tanügyét felvívőgatoztassa.

Örömeire szolgál a tanítóegyesületnek azon körülmény, hogy az egyesülettel szemben a me- gye közönsége jóakaróan nyilatkozott meg, láttuk ezt Ipolyságon az alakuló közgyűlés és Selmecebányán az első közgyűlés alkalmával: megnyilatkozik pedig akképen hogy egyesek szívesen hozzák meg az anyagi áldozatot is azzal, hogy az egye- sület alapítótárgjaivá lesznek. De máskülömben ezen anyagi támogatás mellett nem csekélyebb értékű a szellemi támogatás, melyre a tanügy embereinek szükségük van.

A közgyűlést követő közös ebéd alkalmával Lils Gyula főispán úr ő méltósága nemcsak hogy szívesen hozzájárult a polgármester úr azon óha- jának teljesítéséhez, hogy szab. kir. Selmec-Béla- bányá város közönsége a hontmegyei általános tanítóegyesület alapítótárgjává legyen, hanem abba ő maga is mint alapítótág kegyes volt belépni; ugyanezen alkalommal Farbaky István és ifj. Holczér János urak is alapítótágokká lettek.

Szab. kir. Selmec-Bélabánya város törvény- hatósági bizottsága 1901. okt. 8-án megtartott hull közgyűlésén 258. közgy. szám alatt határo- zatilag kimondotta, hogy a város közönsége a hontvármegyei ált. tanítóegyesület alapítótárgjai sorába lép.

A tanítóegyesület jövő évben megtartandó közgyűlése azon kellemes meglepetésben fog részülni, hogy nemcsak Selmecebányáról, hanem Ipolyságról, Báltól és Korponáról jelentkezett alapítótágokat üdvözölhet körében.

A tanítóegyesület már most is édes köte- lességet teljesít azzal, hogy az új alapítótágoknak a tanítóság, a tanügy és a haza nevében legmé- lyebb köszönetet fejezi ki azon kívánsággal, hogy az új alapítótágok az egyesület működésében sokáig leljék örömlüket!

Titka Antál
elnök.

HIREK.

— **Személyi hírek.** Kutl István lapunk szerkesztője a múlt hét elején haza érkezett s a lap szerkesztését átvette. — *Heinc Hugó* országos képviselő e hó 25-én a ház megnyitására Budapestre utazott. — *Sztancsny Miklós* városi főjegyző e hó 21-én három heti szabadság után haza érkezett s megkezdte hivatalos működését. — *Clair Vilmos* a F. M. K. E. tevékeny főtitkára a múlt héten magánúgyben városunkba érkezett s egyúttal a F. M. K. E. selmecebányai választmányi ügyeiről is tájékoztatta magát.

— **Hivatal vizsgálat.** Solyom Jenő kir. pénzügyi tanácsos a múlt héten vizsgálatot tartott a bányáigazgatóság mellé rendelt számvevő-ségi hivatalban. A vizsgálat eredménye a legkielégítőbb, mert a vizsgálat biztos az ügykezelést mintaszerű rendben találta s elismerését fejezte ki a hivatal derék főnökének *Ágfalvi Alajos* pénzügyi tanácsosnak.

— **Akadémiai beiratkozások.** Bányászati és Erdészeti akadémiánkon az ideai beiratkozások végeredménye a következő:

I-ső éves	bányász	44
	vaskohász	10
	fémkohász	4
	erdész	63
II-od	bányász	20
	vaskohász	14
	fémkohász	3
	erdész	46
III-ad	bányász	21
	vaskohász	6
	fémkohász	5
	erdész	31

Osszesen: 267

az első éves bányászok között az idén 8 bányajogász van beírva.

— **Cselédartók figyelmébe.** Az 1876. évi XIII. t.-c. szól a cselédügyről, mely törvény benne is van minden cselédkönyvben, de bizony kevés cselédartó olvassa azt el, és sokszor megeskik, hogy éppen a panasztevő cselédartó kerül büntetésbe. Lássuk csak, hogyan? — Eljön a cseléd egy egy urnához és kéri magát jövő hó 1-től szakácsnak, kocsisnak, szobaleányknak vagy más effélének felvételt: az urnó kéri a cselédkönyvet a kinálkozó azonban azt mondja, hogy hiszen ő még szolgálatban van van, majd elhozza 1-én; az urnó ebbe belenyugszik és a kinálkozónak foglalót ad. Megjön az 1-je és az urnó várja a cselédet, ad azonban nem jön; tudja, hogy hol szolgál, küld tehát oda, onnan azonban a gazda azt üzeni vissza, hogy a cseléd nem mehet el, mert hiszen neki fel nem mondott; az urnó nagy haraggal elmegy a rendőrségre és ott panaszt emel, hogy X. gazda nem akarja elbocsájtani azt a cselédet, kinek ő már foglalót is adott! A rendőrségnél bemutatják neki az 1876. évi XIII. t. cikket, illetve ennek 70 §-át, mely szerint "Szolgálati könyv nélkül cselédet szolgálatba befogadni 25 frtjg terjedhető bírság alatt tilos." "De, kérem — mondja az urnó — a cseléd még szolgált akkor és könyve gazdájánál volt, én azt át nem vehettem". Ekor felfolvassák neki ugyanezen törvény 79 §-át, mely szerint a szolgálatban álló cselédnek, ha felmondja, a gazda köteles elbocsátási bizonyítványt adni, melynek megtagadása 10 frtjg büntetettik; azon új gazda pedig, a ki ily elbocsátási bizonyítvány nélkül veszi fel cselédét 25 frtjg büntetettik. Az urnó erre csodálkozva mondja: "ezt nem tudtam". "Pedig, kérem, — mondja a rendőrtisztviselő — ez mind benne van a cselédkönyv elején nyomtatásban, csak tessék elolvasni".

— **Bányabaleset.** Zrebecy József hodrusbányai lakos, ó-mindszentlárai munkás f. hó 27-én a bányában egy lökupak elsülése alkalmával megsérült; jobb heze 3 ujjának első izpercserét a lővés elszakította. a vizsgálat folyamathoz tételt.

— **A városi könyvtár rendezése.** Végre megkezdhetőtt a városi könyvtár rendezése is. De sajnosan kellett tapasztalni eddig is, hogy a városi könyvtárból igen sok könyv vételett ki kölcsön az egyesek által a nélkül, hogy e könyvek vissza adtak volna. Felkérjük tehát mindazokat, kiknél ily könyvek vannak, hogy e könyveket 8 napon belül a városi levéltárnoknak küldjék meg. Kü-

lönösen Jókai Mór regényei közül 60 kötet hiányzik és kölcsön van adva. A könyvtár alig ha nem a mostani kötıgyárnak egy-két helyiségében lesz egyelőre elhelyezve.

— **Az őszi államvizsga eredménye** tudomásunk szerint kielégítő volt, amennyiben a jelentkezett 26 bányász és kohász közül, 1 jeles, 2 jó 10 elégséges eredménnyel állotta ki a vizsgát.

— **A városi muzeumnak ajándékoztaik:** A selmeci hitel és kereskedelmi bank, lapunk mult számában megemlített 6 db. ezüstérem meg vételéhez, 20 koronát; Friedl János egy régi faragott fatálat. A muzeum vezetősége ez uton is megköszöni ezen adományozást és újból felkéri t. közönségünket, hogy e kulturális célhoz bár mily csekély adakozásokkal is hozzájárulni sziveskedjék.

— **Egy színész sirjához.** A helyben működő színtársulat halottak napján ellátogat egyik volt tagjának Bárdy Lajosnak sirjához, hogy kegyeletének, szeretetének ott kifejezést adjon. A sirnál az izraelita temetőben a színtársulat kebléből Jeszenszky Dezső fog emlékbeszédet tartani, a közönség köréből pedig Vörös Ferenc tb főjegyző, a magyar színművészetnek egykor oly lelkes híve emlékezik meg az elhunytrol.

— **Halálozás.** Kögler Ferenc nyugalmazott kamaraházi irodatiszt e hó 26-án hosszas betegeskedés után 61 éves korában elhunyt. Temetése, holnap hétfőn délután lesz.

— **A selmeci kisipar érdekében.** Nem ismétlem ezuttal a városunk kisiparáról, ennek pangásáról e lapokban annyiszor felhoztattak. A hosszú és kellően soha sem méitatott cikkek helyett csupán arra kérek benneketek városom iparosai jöjjetek el arra az értekezletre, melyet ma vasárnap délután a városháza tanácstermében tartunk kisiparunk fellendítése, kisiparosaink helyzetének javítása érdekében. Majd felvetek egy tervet, mellyel bajunkon némileg segíthetünk; beszéljük azt meg. Bizonyosan felhozakodik közületek valaki más tervet, mentő eszközzel; válasszuk ki a jobbat, a kivihetőt és álljunk össze vállalva ennek kivételére. Necsak panaszkodjunk de tegyünk is! Jöjjetek el, ismétlem kérsémet, a ma d. u. 3 órákor kezdődő értekezletre. Vörös Ferenc, a cipészipari tanfolyam szervezője.

— **A szegény iskolás gyermekek felruházására** a mult héten következő adományok érkeztek a rendőrséghez: Velics Györgynétől 12 drb. ruhanemű; Broszmann Jenőnélől 56. drb. ruhanemű és 1. pár cipő.

— **Színészet Selmecebányán.** Lapunk előbbi számában csak megemlítettük, hogy az *Őcskay brigád* került színre; most sem terjeszkehdünk ki az előadás részleteire csupán arra szoritkozva, hogy a címszerepet Szeles József a társulatnak és kiváló tagja adta, hiven jellemve a szonvedélyes vezért. A jeles történelmi színmű hétfőn másodszeri előadásakor is tetszett, hatott. — A hálás közönség elnézte a fogatkozásokat a jó hatás kedvéért, mint különösen az ifjuságra tesz hazafias irányban. A héten szinkertül többi darab: az elmaradhatatlan *Náni, a sráb leány, a 3 Kézemb, Nebántsvrágy, Niobe, szabinók erablása*. A Kováts Bella remekelt a jutalomjátékául választott Nebántsvirágban; játékát, alakítását meg nem szűnő tetszés nyilvánítás kísérte, mit teljesen kiérdemelt a jeles művészt. *A Velencei kalmbár* tegnap került színre. Kedden *Pry Pál* kerül színre Jeszenszky Dezső jutalomjátékául, mely alkalommal bizonyára tett ház leszen a társulat jeles tagjának tiszteletére. Ezzel a reménnyel és óhajjal zárjuk sorainkat.

— **Akadémiai vadászat.** Az ideai első akadémiái vadászat e hó 13-án tartott meg a Tópaták községi határban elterülő réteken, legelőkn és erdőben. Összesen 7 rövid hajtást rendeztek, délelőtt 4-et délután 3-at. A délelőtti hajtásokban felzavarlatott 4 nyul, 2 szalonka, s egy csapat fogoly; cső elé került 1 nyul és 1 szalonka.

A délutáni hajtásokban felveretett több őszuta, melyek azonban sértetlenül átbocsáttak a vadászatonalon, 3 szalonka, továbbá egy eszázarmadár, mely utóbbi aggatóra is került. A délelőtti hajtásokban lőtt nyulat és szalonkát Jávorszky Zoltán III. é. hallgató ejtette el, a császármadarat pedig Sultzer János III. é. hallgató lötte. A vadászattól rendezték: délelőtt Hesz A. és Jávorszky Z. délután: Despot D. és Löw J. III. é. hallgatók. A vadászaton, melynek az idő igen kedvezett, egész napon derült levén részt vett 23 puskás és 6 hajtó. A második vadászati gyakorlat mult vasárnap azaz e hó 20-án tartott meg a Volarszka nevű területen. Az idő rendkívül rossz volt, egész nap folyton esőzött, s dél felé olyan kód ereszkedett, hogy e miatt délután csak 1 hajtást rendeztek, délelőtt pedig kettőt. A délelőtti első hajtásban felveretett 1 szalonkán és 2 eszázarmadaron kívül 2 drb. őz, melyek közül az egyiket Zólómi J. városi erdőmester remek dupla lövéssel elejtette, szép példát mutatva az ifjuságnak. A második hajtásban ismét őszuta volt, de lővés nem esett rá. A délutáni hajtásban pedig szakmányul esett 1 őzbak, melyet Blatny Tjbor II. éves hallgató ejtett el. Ez alkalommal első nagy vadja levén az ifjú vadásznak, a vezető tanár által a vad vérebé mártott fényőgalyal feldiszáttelve ünnepélyesen vadászta avatattolt. A vadászatot rendezték délelőtt: Damszberg A. és Erdey J. délután: Klausberger K. és Nemetz J. III. éves hallg. Részt vett 35 akad. puskás és 2 akad. hajtó. A délelőtti első hajtás után Bertsik A. II. é. halg. elítévedt s csak hosszas bolyongás után épen az utolsó hajtás végével találta meg a társaságot, a mi a sűrű ködben valóban szerencséje is volt, mert könnyen elmaradhatott volna a társaságtól. Kedden este pedig a 2 őz husából vacsorát és vadász-estélyt rendeztek az akadémiái vadászok Daubner-vendéglőjében. Az estély, melyen részt vettek Csily L. erdőtanácsos, a vadászat vezető tanára, tovább Bence Gergely erdőtanácsos akad. tanár és Zólómi Imre városi erdőmester urak, igen szépen sikerült. Jökedvben és vidám tosztokban nem volt hiány, s a jó bor csak túztele a fiataliságnak amugy is pezsgő vévét. Az estély a legvidámabb hangulatban ért véget az éjjeli órákban.

— **Diófatermés** A Dr. Tóth Imre kincstári főorvos által ültetett diófák, — melyeknek jövedelme annak idején a tanítók anyagi helyzetének javítására és tanügyi célokra lesz fordítva, már most is megjutalmaztak a fáradságot, mert az ezen évi termésből a tanítók már is részesültek. Nevezett főorvosnak hazafias és nemes intenciójéért a tanítótság azon óhaj kifejezése mellett mond szives köszönetet, hogy lelje örömet fáradságának és és aldozatkétségének gyümölcsében a jövőben is, és kívánják, hogy a magyarok Istene adjon kedves hazánk tanügyének sok ily lelkes pártfogót.

Erdészeti államvizsgák. Az őszi erdészeti államvizsga folyó évi október hó 28-án és az erre következő napokon a fennálló szabályzat értelmében Budapesten az országos erdészeti egyesület székházában (V. ker., Alkotmány-utca 10. szám) délelőtt 9 órákor fog megkezdétni és folytatólag megtartajni. A vizsgára az akadémiától *Vadas Jenő* főerdőtanácsos, akadémiái igazgató Budapestre utazott.

— **A városi tisztí ügyészi állás** üresedésben van, mert *Heincz Hugó* az eddigi városi tisztí ügyész országos képviselővé választatván meg, állásáról lemondott. Az ügyészi állás betöltésére nézve többféle kombináció van, egyelőre azonban csak annyi biztos, hogy rövid ideig helyettesítés után fog betöltetni e fontos állás.

— **A stefföltői rendőrbiztos** állás Czibulka János rendőrbiztos elhalálozásával megüresedvén, ez állásra pályázatot hirdet a város polgármestere. A pályázati hirdetmény lapunk e számanak hivatalos részében van.

— **A Selmecei gyümölcs diadala.** Több felsőmagyarországi gazdasági egyesület gyümölcs és kertészeti kiállítást rendezett ez ősszel Kassán. E kiállításon, melyen egész Felsőmagyarország részt vett s négyeszáznál többen állítottak ki, képviselve volt Selmecebánya város is. Tóth Imre dr. bányakerületi főorvos, aki köllséget, fáradságot, nem kimélve hosszú évek óta azon fáradozik, hogy Selmecebánya lakosságával megkedveltesse a gyümölcs termelést s ezzel jövedelmező megélhetési eszközhöz juttassa a népet, a Kalvária melletti gyümölcsös kertjéből szintén állított ki gyümölcsöt és e gyümölcsért első rendű elismerő oklevelet nyert, egyikét tehát a legelsőbb kitüntetésnek. Örömmel tesszük ezt közzé, nemcsak azért mert egyik, a közigyógyászat legmelegebben és és őnzellenül érdeklődő polgártársunk fáradozásait lájuk e kitüntetéssel némileg megjutalmazva de azért is, mert e kitüntetés a legmegbízhatóbb jele annak, hogy Selmecebánya város éghajlata és talaja igen is alkalmas a gyümölcsenyésztésre s így azt hisszük, hogy az eszme, melynek megvalósításáért Tóth Imre dr. oly régóta küzd, lassan-lassan testet fog ölteni s a lakosság a földművelési miniszter, a város és Tóth Imre dr. közös együttműködésével megfogja kedvelni a gyümölcs-termelést, amely gazdagon jutalmazza a rá fordított gondot, fáradságot.

— **Pry Pál** ez a jeles angol vígjáték kerül színre jövő kedden a *Jeszenszky Dezső* jutalomjátékául. Amennyire fölösleges a darabot ajánlanunk a közönség figyelmébe, azt hisszük ép oly fölösleges az is, hogy Jeszenszky Dezsőre, erre a kiváló tehetségű művészre hívjuk fel a figyelmet. Mindazonáltal megesszük mégis, mert a közönség hálával tartozik e fáradságtalan színésznek aki mint színész s mind rendező mindent elkövet, hogy mentől több műtélvezetben részesüljön a színházat látogató közönség. Jutalmazzuk meg őt azzal, hogy jutalomjátékára menjünk el mentől többen.

— **A város függő adóságának konvertálása.** A mult közgyűlés határozatából kifolyólag megjelent nyomtatásban és a törv. hat. bizottsági tagok között ki is osztották a városi számvégesség és Szlancsny Miklós városi főjegyző indítványát. A két indítvány között az a különbség, hogy míg a városi számvégesség 750,000 korona kölcsön vesését ajánlja, a mely kölcsönből azután fedezhetők volnának az eddigi taktózsák és körülbelül 100,000 korona maradna új befektetésekre, addig Szlancsny Miklós városi főjegyző kerekén 1,800,000 korona kölcsön felvételét indítványozza, a melyből azután a vízvezeték és csatornázásra 300,000, a közvásártér létesítésére 150,000, illem helyek és egyéb dologra 5000, egy modern városi vígadó létesítésére 200,000, épületi, anyagi és tűzifa raktára 10,000, viházei építkezésekre 150,000 és végül vasútra 200,000 korona volna fordítandó. A város bölcse atyjai már a jövő havi közgyűlésen fogják eldönteni, hogy hány száz ezer, sőt esetleg egy millió és egy néhány száz ezer korona kölcsönt vegyen fel azon város, amely tolytonosan szegénységéről és nyomorúságáról panaszokodik.

— **Adóbehajtás,** A pénzügyminiszter körrendeletet intézett az összes pénzügyigazgatóságokhoz, a melyben elrendeli, hogy az adót kimélttel hajtsa be és megtilja, hogy a butort és házi eszközöket elárverezék. Erre az intézkedésre a minisztert a kormányhoz érkezett gazdasági jelentések bírták, a melyek szomorú képet adnak az ország ideai termésének és gazdasági helyzetének.

— **Tilos a szivarválogatás.** Mint egy hírforrás jelenti, a dohányjövődék igazgatósága legközelebb hasznos újítást hoz be a trafik szivar doltgában. A reform abból fog állani, hogy minden szivar selyem papirosba lesz burkolva, a legolcsóbb szivaroknak pedig legalább a végére papiros kupakot huznak. Ez az újítás ugyan hasznára fog válni a közegészségnek, de valószínűleg megszünteti a romantikus trafik-szerelmet, a mely

a közben szövődött, a míg az ifju a szivarválogatás ürügye alatt addig-addig puhította a trabukkók végét, a míg meg nem lágyult a szép trafikos kisasszony szíve is.

— **A bor fogyasztási adó leszállítása.** Ugy értesülünk, hogy Darányi Ignác dr. földművelésügyi miniszter kezdeményezésére a m. kir. pénzügyminiszteriumban most folynak az előmunkálatok egy olyan törvényjavaslat kidolgozására, mely valósággal korszakalkotó lesz a magyar bortermelésre nézve. Nem kevesebbről van szó, minthogy Magyarországon a bor-fogyasztási adó jelentékenyen leszállíttassék és hogy ezzel szemben felemeltessék a szeszfogyasztási adó. Ez az intézkedés mindenesetre óriás hatással lesz a bortermelésre, valamint a borkereskedelemre, azonkívül normális tekintetben is meglesz az üdvös hatása, mert utját fogja vágni annak a rettenetes rombolásnak, a melyt a pálinka okoz, főleg az alsóbb néprétegekben.

— **Garamvölgyi nóták** címen Nyitrai Nándor lévai szerzőtől két hangulatos magyar dal jelent meg zongorára. A poétikus, szép dalokat a zenekedvelők bizonyára szívesen fogják fogadni, mert mind a kettő behelgő s a mellet könnyű zenéjű. A dalokat egy magyaros bevezetés előzi meg mely előre is felkelti a figyelmet. Az első dal „Csendesesen szól a furulya” címen egy d mollban írt lassu, a másik d durban írt friss, mindkettő ritmikus, folyékony, akár énekre, akár táncra kiválóan alkalmas. Hogy nem mesterkeltt egyik sem, az csak a szerző jó ízlésére vall. A csinosan kiállított füzet, melyet a szerző sógorának Fülöp Alajosnak ajánlott, 1 kor. 50 fillérért kapható Jeván Nyitrai és társa könyvkereskedésében.

— **A selmecei kötőgyár** az ugynevezett kórház-rélen már teljesen elkészült, ugy, hogy november 1-én a kötőgyár a mostani helyiségéből oda át hurockodik.

— **Stuart Mária.** Annak a nagy tragédiának, mely 300 eszlendővel ezelőtt a Brit felszigeten játszódott le és azóta ezerszer ismétlődött, költői művekben és színpadokon, döntő okmánya most megjelent. Félvinyi pergamen lap ez, kelt Greenwichben, 1687. február 1-én. Kaeskattingós, középkori betűkkel ez a szó van alatta: Elisabeth. Ezt a szót az a kéz írta, a melyről egy festő hazánkfa, Lietzenmayer Sándor anyai skizet csinált, míg ki tudta fejezni benne azt, a mit itt a kéznek is beszélni kell, a gyűlöletet, az önvádat, politikai kényszert, a fanatizmust, az alsórendű aszonyiságot, mindazt, a minek akkor ebben a kézben reszketnie kellett és ebből a kézbel kinőtt a kép, Erzsébet királynő, a mint aláírja Stuart Mária halálos ítéletét. És legördült a lilium karcuságu szép asszony feje, a ki szép volt és erőszakos, bűnös, de bűnében is mindig nőies, a ki olyan egészen, nagyon asszony volt. A ki ízelgette a szerelem kelyhét, a kinek szívét megéjtették a tavaszok újra, meg újra és ki mégis mindig leányos maradt, mint a virág még akkor is fehér, akkor is virág, a mikor a szél az ut porában hempergeti. Ezt a nagy következtető halálos ítéleté hű hasonmásban adja Magyarország először a Nagy Képes Világtörténet 137. füzele. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marcali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzetekenként is kapható 60 fillérvél. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révay Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

— **Az építő-ipari téli tanfolyamra** a budapesti m. kir. állami felső építő-ipariskolában (Budapest VII. ker. Csömöri-ut 84—86. sz.) a beiratások október 15-ától 28-áig lesznek a köznapokon este 6 órától 7-ig, vasárnap délelőtt 10 órától 12-ig. A tanfolyam négy téli félévre terjed

s a tanítás évenként november 3-tól március végéig tart. A tanfolyamot végzett tanulók — ez idő szerint — abban az esetben, ha az illető iparág terén legalább öt évi gyakorlatot tudunk felmutatni a kömives, a kőfaragó vagy az ácsmesterséget önállóan gyakorolhatják. Tanulóik lefelveletnek a 15 évet betöltött, erős, egészséges testi szervezettel kömives, kőfaragó és acéstanoncok és segítők, a kik folyékonyan és helyesen olvasni, írni és számolni tudnak, a kik a nevezett iparágokban gyakorlatilag foglalkoztak; a megkívánt legkevesebb gyakorlati idő egy építkezési időszak. A jelentkezésnél szükséges iratok: 1. Keresztlevél vagy születési bizonyítvány. 2. A jelentkező által végzett összes iskoláról szóló bizonyítvány. 3. Az első fokú iparhatóság által hitlesített bizonyítvány a gyakorlati működésről. 5. A másodszer történt himlő-oltásról szóló bizonyítvány. 6. erkölcsi bizonyítvány. Lefizetendő díjak: beiratási díj 4 K, tandíj 20 K, szertári biztosíték 4 K. A másod-, harmad- és negyedik évfolyamra jelentkező tanulók levélben is iratkozhatnak a bizonyítványok és díjak beküldése mellett. Az igazgatóság készséggel ad bővebb felvilágosítást.

— **Képviselőválasztási aprólek.** Egyik szavazati joggal bíró polgártársunk, ki mind a két pártnál alaposan kielégítette étvágát és szomját, midőn a szavazatszedő bizottság elé járult s az elnök megkérdezte, hogy kire szavaz, tót anyanyelvén így válaszolt: „mind a kettőre”. „Az nem lehet” szójt az elnök. „Hát akkor szavazok Farbakly Hugora” mondá a derek polgártár. Erre az elnök felvilágosította, hogy Farbakly — Istvánnak és Heincot — Hugónak hívják a keresztnévén. No akkor, mondá a szavazó „Heine Istvánra szavazok.” A bizottság látva, hogy nem annyira ostoba, mint furfangos emberrel van dolga, a külömben jól lakott és jól ívott „kedves polgártárst” elutasította és szavazatát figyelembe nem vehette. — Amikor megválasztatása után Heinc Hugot felfalóság diadalmenettel lehozták a vígadoba, kifogták kocsiából a lovakat és emberek, különösen a földművesek vonták a kocsi. Ezt látván egy öleles Farbakysta, így szólt párthíveikhez: „Ime látjátok! Heinc már most lóvá tette választóit.

HIVATALOS RÉSZ.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.

1901. október 20—26-ig.

Kihirdetés.

Hampel Venczel Zólyom. Paskay Sarolta Selmecebánya. Schusztar Janos Hegybánya. Bányel Erzsébet Rovna. Pop-Andron J. Bieaz (Románia) Verner Mária Bieaz (Románia) Schury Jakab Selmecebánya. Ivanits Anna Selmecebánya. Schwarcz Ferenc Selmecebánya. Lesznek Emilia Selmecebánya. Sebök József Rovna, Matusovszky Anna Selmecebánya.

Házasság.

Weisz János Kis-ülés, Mischut Anna Selmecebánya. Nemez József Selmecebánya, Cserotka Mária Selmecebánya.

Születés.

— Pinter Mária leány, Selmecebánya.
Benyo József, Fritz Mária leány Selmecebánya.
— Tuka Mária leány Selmecebánya.
Strenger János, Nanácsik Mária fu Banka.
Tonhajzer József, Grnács Teréz leány Selmecebánya.
Pomfy József, Kollár Katalin leány Selmecebánya.
Fuszko Ferenc, Vikszaly Janka fu Selmecebánya.
Lipniczy Antal, Klubez Mária leány Hodrusbánya.
Vibosty György, Benyo Mária leány Béalabánya.
Szartóriz Mihály, Pulisch Katalin leány Béalabánya.
Ivanics György, Kruzslak Paula leány Béalabánya.

Halálozás.

Strenger Nándor, 1 napos, vele született gyengeség.
Oszvaid János, 80 éves, tuberc. pulmonum.
Remenez Jánosné, 61 éves, hasvizkór.
Kögler Ferenc, 61 éves, tüdőlegdad.

72. sz.
1901.

Pályázati hirdetmény.

Pályázatot hirdetek a steffultói külutcai rendőrbiztos állásra és felhívom a pályázni óhajtoakat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **f. évi november hó 8-ig** terjesszék be hozzám annyival is inkább, mert a későbbben beérkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Ezen nyugdíj három tisztviselői állással, 800 korona évi fizetés képmint 200—2000 korona ötödéves pótlék, természetbeni lakás, esetleg 300 korona lakpénz 20 köbméter kemény tűzifa, 200 korona anyakönyvvizetési tisztelet díj és a szabályszerű napi és uti díjak élvezete van egybekötve.

Pályázati feltételek: 1. jegyzői vagy tanítói oklevél, vagy a középiskola (gymnasium) hat osztályának sikeres elvégzése és rendészeti szakvizsgát igazoló bizonyítvány; 2. feddhetetlen előélet; 3. egészséges és erős testalkat és 4. a magyar nyelven kívül a tót nyelv tudása legalább szóban.

Az állás a f. évi november hó 12-én tartandó közgyűlésen lesz választás útján betöltve és f. évi november hó 16-án elfoglalandó.

Selmecbányán 1901. október hó 14-én.

Szinyai József, s. k.
kir. tan. v. polgármester.

10710. sz.
1901.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy Selmec-Bélabánya törvényhatósági jogu szab. kir. bányaváros 1902 évi költségvetési előirányzatát e város tanácsa elkészítette s azt az 1866 évi XXIII. t.-c. 125 §-a értelmében 15 napra a városi számvevőség hivatalos helyiségében közszemlére tette ki. A megállapított költségvetés szerint előirányoztatott:

szükségletben	413653 kor 74 fill.
fedezetben	347517 „ 96 „
hiányban	66135 „ 78 „

községi pótdobban 65,921 korona 92 fillér vagyis minden korona állami adó után 73 fillér és 213 korona 86 fillér fedezetlen maradt.

Selmecbányán, 1901. október 18-án.

Szinyai József
kir. tan. v. polgármester.

7033.
rkp. 901.

Hirdetmény,

Selmec-Bélabánya sz. kir. város rendőrkapitányi hivatala részéről ezennel közhírré lételek, miszerint a leérkezett működési tervzet szerint a f. évi ellenőrzési szemle a közöshadseregbeli légenységre **november hó 30-án**, a honvédségi szemle pedig **november hó 8-án** mindig reggeli 8 órától kezdve az ó-vár tornatermében megtartatni fog.

Miről az érdekeltek azon hozzáadással értesítenek, miszerint a fentjelzett napokon katonai- esetleg honvédigazolványaikkal ellátva pontosan megjelenjenek.

Selmecbányán, 1901. okt. 7-én.

Krausz Kálmán,
rendőrfőkapitány.

Hirdetmény.

Selmec-Bélabánya szab. kir. város rendőrkapitányi hivatala részéről ezennel felhívatom mindazon 1881., 1880., és 1879. évben született hadkötelesek, kik az 1902. évi ujoncozás alá tartoznak, miszerint illetékes hatóságaiuknak megküldendő bejelentési kivonatok szerkeszthetése végett **f. évi november hó 30-ig** e hivatalnál jelentkezzenek.

Selmecbányán, 1901. évi okt hó 12-én.

Krausz Kálmán,
rendőrfőkapitány.

HIRDETESEK.

204. V. sz. 1901.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. törvényszék 3408/1901. számú végzése által Wieg Adolf javára Ratay Marton ellen 158 K tőke, ennek 1900. év április hó 16. számított 6 1/2% kamatai és eddig összesen 65 K 30 f perkoltszó követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 800 K-ra becsült lovak, szekér, cséplő gép, széna stből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a korponai kir. járásbírósi V. 109./1901. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Felső-bágyon községben leendő eszközzésére 1901. évi november hó 9-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívatom mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Korponán 1901. évi október hó 19-ik napján.

Bottka József
h. kir. bírósági végrehajtó.

1941. tkv. sz. 1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A selmecbányai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a selmecb. rk plébánia alap végrehajlatának özv. Sakoviné Ludha Mária végrehajlatát szenvedő elleni 315 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a selmecbányai kir. bíróság területén lévő Sakoviné Ludha Mária és kk. Sakovi András tulajdonául bejegyzett a selmecb. 665. tkjb. a + 229. /rv. 220./IV. n.póssz. sz. ház és kertre a henker utcában most leányváruca ezennel utóajánlat szerint 1105 K 50 f-ben megállapított kiállítási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901. évi november hó 19-ik napján délelőtti 10 órakor az ezen kir. bíróság tkvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen eladva lesz.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan 1312 K adószertinti becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett arfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálni.

Kelt Selmecbányán, 1901. évi okt. hó 7. napján.

A selmecbányai kir. járásbírósi mint telekkönyvi hatóság.

Erdély, kir. aljárásbíró.

1931. sz./1901. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A selmecbányai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a selmeci népbank végrehajlatának Beer János végrehajlatát szenvedő elleni 400 K lejárt kamat és járuléka iránti végrehajtási ügyében a selmecbányai kir. bíróság területén lévő Beer János és Kamenár Zsuzsi tulajdonául bejegyzett a selmecbányai 2104. tkjbv. a + 49./a. hrsz. 95./IV. n.póssz. sz. ház és kert a kopolachi uton 931 K.; ugy Beer János tulajdonául bejegyzett az 553. tkjbv. a + 1205. hrsz. Kalvária-hegyi kert és rét 84 K a + 1207.

hrsz. Kalvária-hegyen pod (veternikom) nevű kert szántó, rét és legelőre 502 K ezennel adószertinti megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelle, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi november hó 15-ik napján délelőtti 10 órakor ezen kir. bíróság tkvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladva lesznek.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok adószertinti árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett arfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálni.

Kelt Selmecbányán, 1901. évi okt. hó 3-ik napján.

A selmecbányai kir. bíróság telekkönyvi hatósága.

Erdély, kir. aljáró.

Vaskereskedésbe

jó házból való fiu tanulónak felvétetik. Heffter Richard cégnél Ipolyságon.

Van szerencém a galambkedvelő közönség becses tudomására hozni, miszerint dísz, sport és haszon galambjaimból 14 fajt 18 párban **eladás végett** elhozok Selmecbányára november 2-án, a mikor is reggel 8-tól délután 2 óráig a Városháza melletti kis piaccon lesznek a galambok kiállítva.

Az érdeklődő galambászokat észmezsere céljából várja ugyanott

Chrien Gusztáv
tanító.

Kelt Devicsen, 1901. okt. hóban.

Nyavalyatörés.

Ki nyavalyatörésben, görcsökben és más idegajukban szenved, kérje annak leírását, mely ingyen és bérmentve kapható a „Schwanen Apotheke” által Frankfurtban a Maina mellett.

Miért

van annyi utánzat?

Miért

a valódi EISENSTÄDTER-féle

Linoleum padló-zománc

a törv. bej. „Vaslovag” védjeggyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhaburoroknak bemázolására.

Bejegyzett Az Eisenstädter-fele Linoleum padló-zománc

egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényrel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmulhatatlan. Nagy elterjedtségénél

Védjegy fogva különböző hasongang-„Vas lovag” zásu nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle

„Linoleum padló-zománc”

a törv. bej. „Vas lovag” védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyára.

Kapható: Selmecbányán: Engel Zsigmond, Krausz V. G., Geiger Márkus cégeknél.

Van szerencsém a nagyerdemű közönség tudomására hozni, hogy én a Kis-Vásártéren az Eichel-féle házban **vas, üveg és porcellán üzletet** nyitottam.

Igyekeztem mindenkor oda irányul, hogy jó áru és rendes kiszolgálás által a nagyerdemű közönség meglegedését megszerezsem.

Elvállalok mindennemű kép és tükör bekeretezést, valamint üvegezést jutányos áron.

Becsea pártfogásukat kérve, a nagyerdemű közönség szíves jóindulatába ajánlva magamat, maradok kiváló tisztelettel

Stéger Miksa,

vas-, üveg-, porcellán kereskedő.

Kis-Vásártér, Selmezbánya.

Paris világkiállítás 1900. „Grand Prix.”
Világhírű orosz karaván tea.

K. & C. POPOFF testvérek
Moszkva
cs. és k. udvari szállítók.
Legújabb áru. Legjobb áru.

Bécs
Iroda: VII/2. Breitengasse 9.
Kicsiben minden a szakbavágó üzletben lehet kapni eredeti csomagolásban.

Védjegy törvényesen védve.

Kávéház és vendéglő

Az „OROSZLÁNHOZ”.

Van szerencsém a m. t. olvasó közönség becses tudomására hozni, hogy a Zsembery-féle házban a mostani Groszmann-féle vendéglőt 1901. november 1-től átveszem.

Kérve a nagyerdemű közönség szíves párfogását maradok

kiváló tisztelettel

Nics Adolf
vendégfő.

Jó és olcsó árak,
3 évi jótállással privat vevőknek

Konrad János
órágyára arany, ezüst és ékszer áruk szállító-háza

Brix (Csehország)
Jó nickel-rem. óra frt 3.75.
Valódi ezüst-rem. óra frt 5.80.
Valódi ezüst lánccs frt 1.20.
Nickel ébresztő óra frt 1.95.

Cégem a cs. és k. birodalmi címerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomban.

Nagyképes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mindszenti kalácsokat készít jól és olcsón

Borhegyi István
eukrasz Ezüst-utca 1/14.

Továbbá ajánlom mélyen tisztelt vevőimnek nagy választéku friss teasüteményeimet, saját készítmény, úgy szintén finombonbonok természetes ízek alkalmazásával. Alak fagyaltok, parfaitok stb. megrendelések a legjobb kivitelben.

Szíves megbízását kérve

teljes tisztelettel

Borhegyi István
eukrasz.

A köhögést csillapítják a kipróbált és izletes

KAYSER

mell bonbonjai.

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúsítja a biztos sikert a köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodásnál. Más helyébe ajánlott bonbonokat utasíts vissza!

1 csomag ára 20 és 40 fillér.

Kapható: **MARKUS M.**
ezukraszadjában Selmezbányán,
Deák Ferenc-utca 17 saját ház.

Kivonat a m. kir. államvasutak téli menetrendjéből.

Budapest keleti p. u. — Ruttká.

Állo m á s o k						Állo m á s o k					
Gyorsv.	Szem. v.	Gyorsv.	Szem. v.	Vegy. v.	Tv. sz. sz.	Gyorsv.	Szem. v.	Gyorsv.	Szem. v.	Gyorsv.	Tv. sz. sz.
804	306	302	308	328	346	327	307	301	305	303	345
I. II.	I—III.	I. II.	I—III.	I—III.	II. III.	I—III.	I—III.	I. II.	I—III.	I. II.	II. III.
730	985	345	520	1110	—	ind.	520	1005	1250	700	920
740	951	—	536	1130	—	érk.	450	951	—	643	905
741	952	× f 855	537	1131	—	ind.	451	950	× 11240	612	905
—	1110	445	655	1256	—	érk.	306	893	—	521	—
—	—	—	—	619	—	érk.	—	348	—	—	—
848	348	914	—	545	—	ind.	619	120	—	—	—
× f 829	1112	446	650	101	—	ind.	304	832	—	520	—
845	1136	508	725	128	—	érk.	227	808	1137	454	803
247	—	1245	311	—	—	ind.	608	1053	620	—	128
351	—	—	520	—	—	ind.	745	1046	—	—	1125
850	1143	510	743	146	—	ind.	145	801	1132	443	753
—	102	601	907	325	—	érk.	1213	643	1043	327	709
—	238	—	—	828	—	érk.	627	—	—	123	—
—	104	608	908	827	—	ind.	1212	642	1042	325	708
1023	215	658	1019	449	—	érk.	1051	534	951	216	620
1126	346	300	—	716	—	érk.	986	—	853	118	580
1203	423	815	—	738	—	érk.	854	—	815	1240	441
815	1240	441	844	—	—	ind.	—	753	1203	425	843
853	118	520	936	*304	—	ind.	—	716	1126	346	820
1030	239	708	1043	513	—	ind.	1042	512	943	155	615
1045	300	715	1114	511	—	érk.	1015	441	988	131	600
—	533	1014	—	850	—	érk.	742	—	637	—	900
637	200	742	—	—	—	ind.	—	850	—	533	1014
1046	310	720	1145	553	127	ind.	1009	431	927	126	558
1150	440	826	210	750	411	érk.	827	211	824	1151	455
1222	537	857	440	900	537	érk.	754	—	754	1059	350
1059	359	754	—	754	—	ind.	857	440	900	1222	537
106	623	943	533	954	623	érk.	710	—	715	1010	310
1010	310	710	—	715	—	ind.	943	533	954	106	623
1154	509	820	230	815	—	ind.	758	133	814	1127	451
1208	525	253	837	837	—	érk.	738	103	758	1106	438
206	788	—	206	206	—	érk.	255	—	450	925	255
653	—	—	1217	653	—	érk.	—	493	—	535	—
535	—	—	428	—	—	ind.	—	1217	—	653	—
925	255	—	—	450	—	ind.	—	—	—	206	788
1209	530	× 844	255	839	—	ind.	790	104	757	1055	435
206	820	1045	725	1210	—	érk.	430	845	590	790	240

Megjegyzések: Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő a percek aláhúzásával van megjelölve.

Tv. sz. sz. == tehervonat személyszállítással.

× == feltételes megálló

f == csak felszállás

l == csak leszállás.

Az állomások nevétől balra fekvő időadatok felülről lefelé, a jobbra fekvő időadatok pedig alulról felfelé olvasandók.

Dr. SCHLESINGER MUSA
VIZGYÖGYINTÉZET
ÉS SANATORIUM
POZSONY,
(Cottage).

Gyógyfürdő, fekvésben, pontosan és szépen védett 2000 kilométerrel csak a földrajzi helyzet miatt utak. Szigorúan indultatkozó szabványok közötti legmodernebb kényelem. Külön előny, mert ott vannak. Egy év alatt nyolc-nyolc százalékot felelőseget küld.

Általánosan tudott dolog, hogy a szépség előidézője és fenntartója a legfinomabb és legértékesebb a FÜLDES-FÉLE
MARGIT KRÉM
 Ára: 2 kor, kis tegyél 1 kor, száppan 70 filler, puder 1.20 —
 Készítő: FÜLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.
 Kapható minden gyógyszerben.

Lanmingene hajfestő szer
 A legújabb és legelőnyösebb hajfestő szer, amely a hajnak és fogynak legelőnyösebb az egész világon. Ár: 2 korona. K. 1.75 89 an.
ROZSATEJ
 Főszéküldési hely: CZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl. Ludwigstr. 6

PLATSCHEK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV. Központi Városház

Parisi kiállítás: arany érem!
FERNOLENDT
 Cipőfénymaz, a legjobb fénymaz a világon, a cipőnek gyorsan sötétfeketét fényt ad és a bőrt is tartóssá teszi.
 Alapítattott 1832. — Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstrasse 21. — Mindenütt kapható

SCHWANHÄUSSER **irodai cikkek**
 RENDET TARTANAK — IDŐT TAKARITANAK
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve
SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I., Johannesgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR
 (ORTHOPEAIDAI MŰINTÉZET)
 Budapest, VII., Kerepesi-út 32. (a Flókus-kórházzal szemben).
 Sérülések, műtétek, műkezek, haszkötők, stb. Orvos-sebészeti műszerek, kötések, Gummi és halbfolyó különbözőességeit.
 Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

PFAUFELCOGNAC A LEGJOBB!

Vérgyógyítás — Hemopatia
 Feltalálója és egyedüli képviselője:
Dr. KOVÁCS J. egyet. orvos
 Budapest, V., Váci-körút 19.
 Ismertető füzet 1 kor bérmentve.
 Mi helybeliek Budapesten a **NEW-YORK kávéházban** (Erzsébet-körút 9-11.) **találkozunk.**
 Esténként honváznéka

28 ÉV ÓTA!
 AZ ELISMERT LEGJOBB **MAGYAR BESZERZÉSI FORRASA**
MAJTHNER ÖDÖN
 CS. ÉS KIR. UOVARI MACKERESKEDÉSE BUDAPEST
 ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ. ÉS ROTTENSILLER-UTCA 33.
 KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

HOTEL PARISI SZALONJA
 Szalonos: SIMON PÁL
 BUDAPEST, VII., VACZI-KÖRÚT 25.
 100 szobával a legújabb kiszolgálással együtt.
 Fűrdők, elegáns kávéháza, étterem és sütemények a házban világhírű vendéglátóhely az egész pályaudvarok felé.

HÍRTEKEZETEK ÉS REKLAMOKAT az országban, pontosan és legelőnyösebben közzétehető az újságokban és a **ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ** hirdetői osztályán.
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tiszteltetés: LEOPOLD GYULA, szerkesztő.

BAYER-féle
MAGYAR TURISTA-TAPASZ
 Lyukszem, bőrkörög és bőrkeményedés ellen
 legjobb és legelőnyösebb szer. Egy tekercs ára 30 filler.
 1 kor. bérmentve. (A bőrkeményedés ellen a csomagolt készítmény).
VÖRÖSKERESZT GYÓGYSZERTÁR
 Budapest, VII., Andrásy-út 81.
 Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

The Gresham
 Életrbiztosító társaság
 Magyarországon működik 1863 óta.
 Igazgatóság a társulgi saját palotájában
 Budapest, Terenz József tér 5/b.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
 téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
 Először néma hőváltó gyógyfürdő, perlatos gőzfürdővel, legmodernebb iszap-ürökkel, pámpás ásványvíz-áscadával, kő- és lazfürdőkkel, — 200 köbméter lakószobával.
 Prévapoktus kívánatra ingyen és bérmentve.

SZABADSÁGTÉR ÉS SÉTÁTER-UTCA SÁROK
BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
FELVILÁGOSÍTÁS DÍJTALAN

Dr. Kovács **KÉZPASZTA** Kárpáti **IBOLYA-ILLAT**
 csakis félholdak végegyeztetésével, 3 nap alatt minden kezelt gyíngyos és fennere járások.
 Ár: 1.20 k. Hozzávaló száppan 1 kor.
 Fő- és stábilidási raktár: Dr. KOVÁCS ERNŐ gyógyszer- és illatszertára.
 Budapest, VII., Gyur-utca 17. szám.
 Megjelent „TOILETTÉ TITKOK” kívánatra ingyen és bérmentve

JENCS-féle
MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID
 lovak és szarvasmarhákra
 JENCS FLUID
 Az állatok izomerejét fokozza, kitartóvá, erősebbé teszi, megakadályozza a lábuk morogó bántódását, és megakadályozza a sz. n. pók-szédást. — Ár 2 korona. Postán 2.60 kor. beküldése után bérmentve küldi!
JENCS VILMOS gyógyszerháza
 BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZ.

AZ ÖSSZES LÉTEZŐ ÉS BÁRHOL HIRDETETT GYÓGYSZEREK MEGRENDELHETŐK ZOLTÁN BELA GYÓGYSZERTÁRÁBAN BUDAPEST SZABADSÁGTÉR ÉS SÉTÁTER-UTCA SÁROK

A legjobb órákat
 legelőnyösebb és legelőnyösebb órákat
RÉSZELENYEZÉSE
 szigorúan szabott árakon szállítja Magyarországra a nembe-
 tartó és legelőnyösebb üzlet
BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák **BZEGEREN**
 Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.
 Különlegességi gyártmányok
Szivattyúk és **Mérlegek**
 mindenféle minden czéla
 I. Walfischg. 14. **GARVENS W., BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 6.**
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

„Le Délice”
 legjobb Vergé cigarettapapír,
 legkedveltebb Vergé szivarkahüvely.
 Egyszer meggyújtva,
 a cigarettát a nélkül, hogy kialudna,
 egész végig ég.
 Mindenütt kapható.

AKAGIA
 SZAPPAN
 AKAGIA-papír 1 kor., AKAGIA-nyári 2 kor.
 Szappan aranyosított készítmények.
 Kaphatók a gyógyszerárakban.
 Raktár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Kálmán-ter.

SANTALEGGER
 Legelőnyösebb orvosi álm ajánlott szer a felfelé bantatandó. — Felhasználás: 1 kor. bérmentve. — Felhasználás: 1 kor. bérmentve. — Felhasználás: 1 kor. bérmentve.
 Raktár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Kálmán-ter.